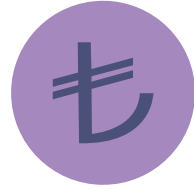

FINANS

Dünyanın sayılı güçlü ekonomileri arasında bulunan Türk Ekonomisi rekabet kurallarının işlediği, özel sektörün ekonomide öncü, kamunun ise düzenleyici rol oynadığı, mal ve hizmetlerin bireyler ve kurumlar arasında engelsiz olarak el değiştirebildiği serbest piyasa ekonomisidir.

Türkiye'de son yıllarda ekonomideki yapısal reformlara büyük önem verilmektedir. Reformlar sayesinde ekonomik kurumların altyapısı güçlendirilmiş, özerk kurumlar oluşturulması suretiyle Türk ekonomisi daha dayanıklı hale gelmiştir.

Türkiye Cumhuriyetinin resmi para birimi Türk Lirası Sembolü.

Türk Lirası

Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi para birimi "Türk Lirası"dır. Türk Lirası, piyasada kâğıt ve madeni olmak üzere iki çeşitte kullanılmaktadır. Kâğıt paraya aynı zamanda banknot denilmektedir.

Piyasada kullanılmakta olan 1 kuruş, 5 kuruş, 10 kuruş, 25 kuruş, 50 kuruş ve 1 lira olmak üzere altı farklı değerde madeni para vardır. 100 kuruş 1 Liraya denk gelmektedir. Piyasada kullanılmakta olan 5 lira, 10 lira, 20 lira, 50 lira, 100 lira ve 200 lira olmak üzere altı farklı değerde kâğıt para vardır.

Kâğıt paraların birçok güvenlik özelliği vardır. Bunlar hem paranın sahtesinin yapılmasını önlemekte hem de paranın gerçek olduğundan emin olmasını sağlamaktadır.

Kâğıt paraların ön yüzünde, görme engellilerin kullanımına yönelik sol üst köşede parmakla dokunulduğunda hissedilebilen noktalar bulunmaktadır.

Banka Sistemi

Bankaların temel işlevi çeşitli yollarla elde ettikleri fonları, kişi ve kuruluşlara kredi olarak vermek ve bu işlem karşılığında kazanç elde etmektir. Türkiye'de bankalar kredi alma ve sahip olduğunuz parayı saklama konusunda güvenli yerlerdir. Türkiye'deki bankalara yatırdığınız paranızın 100.000 TL'ye kadar olan kısmı devlet tarafından güvence altına alınmıştır.

Türkiye'de mevduat bankası, katılım bankası ve kalkınma yatırım bankaları faaliyet göstermektedir.

Mevduat ve katılım bankalarında Türk Lirası, döviz veya altın cinsinden vadedi veya vadesiz olmak üzere mevduat hesapları açılabilir.

Hesap Açma

Türkiye'de herkes gibi sizin de banka hesabı açma hakkınız bulunmaktadır. İşe sahip olmama, hesaba yatıracak paranızın olmaması ya da iflas etmiş olma durumunuzda bile talep etmeniz halinde Türkiye'deki bankalardan hesap açabilirsiniz. Hesap açtırmak için bankaya başvuruda bulunmalı ve talep edilen belgeleri bankaya sunmalısınız. Başvuru sırasında, tanıtıcı kimlik belgenizin yanınızda bulunması gerekmektedir.

Bankada hesap açtırmak size; çek yazma, para çekme, ödeme ve para transferi gerçekleştirme ve kredi işlemlerinde bulunma gibi imkânlar sağlamaktadır. Bu imkânların neredeyse tamamına ATM, telefon bankacılığı ve internet bankacılığı sayesinde 7 gün 24 saat erişebilirsiniz. Daha detaylı bilgi için bankanızla irtibata geçebilirsiniz.

Kredi Kartı

Kişiye daha sonra ödeyebileceği bir satın alma gücü sağlayan kredi kartına başvurma hakkınız bulunmaktadır. Ancak, bankalar sizin ödeme alışkanlıklarınız, sunduğunuz belgeler ve finansal geçmişiniz gibi kriterleri göz önünde bulundurarak kredi kartı başvurunuzu reddedebilir.

Türkiye'de kredi kartına ilişkin iki tür limit bulunmaktadır. Bunlardan ilki kişiye tanınan limittir. Bu çerçevede kişiye verilebilecek en üst limit belirlenmektedir. Kişisel limitten farklı olarak kredi kartı limiti mevcuttur. Buna göre, her kredi kartının ayrı limiti bulunmaktadır. Sahip olduğunuz tüm kredi kartlarının limitlerinin toplamı sizin kişisel limitinizi geçmemektedir. Kredi kartı başvurusu sırasında faiz oranları, ödeme tarihi ile diğer detayları içeren başvuru formunu detaylıca okumalısınız.

Kredi kartı aracılığıyla peşin veya taksitli alışveriş yapabilirsiniz. ATM'lerden karta ait borç ödemesi yapılabilir, belirli bir bedel karşılığında nakit para çekebilirsiniz.

Kredi kartı aracılığıyla peşin veya taksitli alışveriş yapabilirsiniz. ATM'lerden karta ait borç ödemesi yapılabilir, belirli bir bedel karşılığında nakit para çekebilirsiniz.

Para Transferi

Bir banka hesabından başka bir hesaba para aktarmak için havale veya EFT işlemi yapmak gerekir: Bir banka hesabından aynı bankada bulunan diğer bir hesaba para gönderilmesine havale; bir banka hesabından farklı bir bankadaki hesaba para gönderilmesine EFT (elektronik fon transferi) denilmektedir. Bankalar yaptıkları havale ve EFT işlemleri karşılığında belli bir ücret alabilmektedir.

Para transferleri banka şubelerinden, internet üzerinden veya telefon bankacılığı yoluyla gerçekleştirilebildiği gibi ATM'ler, mobil uygulamalar ve Kiosklar aracılığıyla da yapılabilmektedir. Uluslararası para transferleri konusunda bankaların farklı uygulamaları olabildiğinden şubeye gitmek gerekebilir. Aynı zamanda, uluslararası para transferi ofisleri aracılığıyla belirli bir ücret karşılığında dünyanın her tarafına para transferi yapabilirsiniz.

ATM Kullanımı

ATM'ler 7gün 24 saat banka hesabındaki paranın kullanılması işlevini yerine getirmektedir. ATM'lerden yararlanabilmek için hesap açılan bankaya başvurarak "banka kartı" ya da kredi kartı alınması gerekmektedir. ATM'lerde bazı bankacılık işlemleri kartsız da yapılabilmektedir.

Banka kartı veya kredi kartı sahiplerinin ATM'lerde yapabileceği bazı bankacılık işlemleri:

- ▶ Günlük belli bir limite kadar para çekme,
- ▶ Elektrik, su vb. faturalarını ödeme,
- ▶ Faturasız telefonlara Türk Lirası yükleme,
- ▶ Banka hesap özeti görme,
- ▶ Kendi hesabına para yatırma,
- ▶ Kredi kartı borcunu ödeme,
- ▶ Havale ve EFT işlemi yapma.

Her bankanın kendi ATM'leri olduğu gibi çeşitli bankaların ortak kullanmasına izin veren ATM'ler de bulunmaktadır. Kişinin hesabı bulunan banka ATM'sinde işlem yapması ücretsiz; ancak başka bankaya ait ortak ATM'lerde işlem yapıldığında kullanım ücreti alınabilmektedir.

Döviz Alım-Satım

Türkiye sınırları içerisinde çok sayıda döviz çeşidini alım-satım yapabileceğiniz döviz büroları bulunmaktadır. Döviz bürolarında yaygın olarak Euro, Dolar, Sterlin ve Dinar bulunmaktadır. Döviz alım-satım işlemi bankalar aracılığıyla da yapılabilir.

Döviz oranları bankalar arası ve döviz büroları arasında farklı olabilmektedir. Bankaların tamamı ve döviz bürolarının çoğunluğu hafta sonu kapalı olduğundan döviz alım-satım işlemlerinizi hafta içi günleri yerine getirmeniz tavsiye edilmektedir.

Alışveriş

Türkiye'de serbest piyasa ekonomisi geçerlidir dolayısıyla alışveriş yapabileceğiniz çok çeşitli satıcılar bulunmakta ve ürünlerin ve hizmetlerin fiyatı satıcının fiyat politikasına göre değişiklik göstermektedir. Satıcılar ürünlerini farklı mecralarda (telefonla satış, internet, geleneksel satış vb.) satışa sunmaktadırlar. İhtiyacınız olan ürünleri bu mecralardan araştırarak kendiniz için en uygun olan ürünü en uygun satıcıdan alabilirsiniz. Geleneksel Alışveriş: Satıcının bir dükkânda ürünlerini sergilemesi ve müşterinin dükkâna giderek alacağı ürünü seçmesi yöntemidir.

Uzaktan Alışveriş: Satıcı ve alıcının aynı ortamda bulunmadan uzaktan iletişim araçları ile (internet, telefon vb.) gerçekleştirilen ve "Mesafeli Sözleşme" ile gerçekleşen satış işlemleridir.

Kapıdan Alışveriş: Satıcının sizin ev veya işyerinize gelerek yaptığı satışlardır. "İş Yeri Dışında Kurulan Sözleşme" ile gerçekleşen satış işlemleridir.

Tüketici Hakları

Türkiye'de tüketicilerin korunması için çeşitli yasal ve idari düzenlemeler bulunmaktadır. Tüketici olarak bu haklarını öğrenmeniz yararınıza olacaktır.

- ▶ *Bir mal veya hizmeti almadan önce satıcı tarafından bilgilendirilmek hakkınızdır (ürünün özellikleri, fiyatı vb.).*
- ▶ *Aldığınız ürünün niteliğine göre satıcı belirli bir süre ürünün bakım ve onarımından sorumludur (detaylar için alacağınız ürün garanti belgesini inceleyiniz).*
- ▶ *Satıcı, satın aldığınız ürün veya hizmeti daha önce sözleşmede belirtilen koşullarda size teslim etmekle yükümlüdür.*
- ▶ *Ayrıca aldığınız ürün daha önce size belirtilen özelliklerde değilse, eksik veya kusuru bulunuyorsa ürünü iade etme hakkınız, satış bedeli üzerinden indirim isteme hakkınız, ürünün ücretsiz tamirini isteme hakkınız veya yenisi ile değişimini isteme hakkınız bulunmaktadır.*

Haklarınızın ihlal edildiğini düşünüyorsanız; Tüketici Hakem Heyetine ücretsiz başvurabilirsiniz, sizden herhangi bir harç veya ücret talep edilmez. Alınan ürünün parasal değerine göre başvurulacak hakem heyeti değişiklik göstermektedir. Bu değerler her yıl yeniden belirlenmektedir.

İl Tüketici Hakem Heyetine illerde İl Ticaret Müdürlüğünden, İlçe Tüketici Sorunları Hakem Heyetine Kaymakamlık binalarından, Tüketici Mahkemelerine ise Adliye Binalarından ulaşabilirsiniz. Detaylı bilgi için İl Ticaret Müdürlüklerinin web sitelerine bakınız.

YABANCI YATIRIMLAR

Ayrıca Türkiye, son on yılda hayata geçirilen köklü ekonomik reformlar sayesinde avantajlı bir konuma gelmiştir. Yabancı yatırımcıların Türkiye'de yatırım yapması için uygun yasal altyapı tesis edilmiştir.

Türkiye'de yabancı yatırımcılara yerel yatırımcılarla aynı haklar ve yükümlülükler veren yasal düzenlemeler yabancı yatırımlar için güvenli bir ortam sağlamaktadır.

Ticaret ve doğrudan yabancı yatırımlar bakımından Türkiye'yi benzersiz kılan özellik, Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Orta Asya'ya açılan bir kapı özelliği taşımasıdır. Nitekim İstanbul'dan 4 saatlik uçuşla 50'den fazla ülkeye ve dünya ekonomisinin dörtte birini oluşturan geniş bir pazara erişim sağlanabilmektedir.

Türkiye bürokratik engellerin büyük ölçüde kaldırılması, vergi sisteminde iyileştirmelerin sağlanması, kar transferlerinin desteklenmesi ve başarılı özelleştirme programları sayesinde dünyanın önde gelen yatırım merkezlerinden biri haline gelmiştir.

Türkiye'de
Yaşam
Rehberi

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
GÖÇ İDARESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE'DE
FINANS
SİSTEMİ

www.goc.gov.tr
www.liveinturkey.gov.tr